

Mi történt a zsinaton?

Szöveg és fotó: Horváth-Bolla Zsuzsanna

Budapest – 2018. február 23-án, pénteken kezdődött a X. zsinat 17. ülészsaka. A zsinaton az éves jelentések meghallgatására került sor, de szó volt többek között a jogi személyiség törvényi szabályozásáról, az egyház pénzügyi befektetési politikájáról, az egyházzenei műveltség bevezetéséről köznevelési intézményeinkben, az egyház intézményeiről és az országos elnökséggel kapcsolatos törvényi rendelkezések módosításáról, a hitoktatói és lelkészi életpályamodellről is.

Bevezetőként áhítatot tartott **dr. Hafenscher Károly**, a zsinat lelkészi elnöke.

„*Gondolj, Uram, irgalmadra és kegyelmedre, melyek öröktől fogva vannak*” (Zsolt 25,6) – olvasta Isten ígését, és felvetette: jó lenne belelátni Isten gondolataiba, de az ember gondolatai mások, többnyire szemben állnak az úristen gondolataival, és felfogni, megtudni, kifürkészni nem tudjuk azokat. „Vajon miért kéri ezt a zsoltáros?” – vetette fel dr. Hafenscher Károly. – „Mert tudjuk, nekünk máson jár az eszünk. Az igazságunkat mondjuk, a jussunkat akarjuk és a mások hibájáért járó büntetést. De Isten másként gondolkodik. ő másra emlékezik. Mi sokszor magunkkal kapcsolatban csak a szépre emlékezünk, és szelektív a memóriánk. és a mások hibáját, adósságát, negatívumát is tudjuk sorolni. Isten azonban türelmes Isten. Az ószövetségi ember ismerte Isten ígéreteit. Az újszövetségi ember a keresztre figyel. Lassan a végére érkezik a zsinat. Lássuk meg Isten irgalmát is ebben a ciklusban. Reménykedhetünk az egyház jövője és a végső jövő felől” – zárta gondolatait dr. Hafenscher Károly.

Az első ülésre **Abaffy Zoltán**, a zsinat nem lelkészi elnöke vezetésével került sor. Ezen a zsinati elnökség beszámolóját dr. Hafenscher Károly ismertette. Fontos információ, hogy szeptember 29-én, szombaton lesz a zsinat záró ülészsaka.

Dr. Ittész András, a törvény-előkészítő bizottság elnöke, valamint **dr. Solt-Szárász Csenge**, az ügyrendi bizottság elnöke megtartották beszámolóikat.

A második ülésen dr. Hafenscher Károly elnökölt. A zsinati tagok elfogadták az országos ügyész, **dr. Székács György** és a diakóniai bizottság elnöke, **Gregersen-Labossa György** éves jelentését, majd meghallgatták az országos bíróság elnöke, **dr. Giró Szász János** és az országos számvevőszék elnöke, **dr. Zsugyel János** beszámolóját.

Ezután az egyházzenei bizottság elnöke, **Kendeh Gusztáv** éves jelentését fogadták el.

Az evangelizációs és missziói bizottság elnöke, **Kalincák Balázs** elmondta, hogy novemberi megválasztása óta egyetlen bizottsági ülésre került sor, érdemi munka nem folyt. A bizottság a zsinatot levélben értesítette a kialakult helyzetről, az elnök valódi beszámolót az alkalom során nem tudott benyújtani.

Ezután az építési és ingatlanügyi bizottság elnöke, **Benczúr László** és a gazdasági bizottság elnöke, **Kondor Péter** jelentését fogadták el az egybehívottak.

A harmadik ülést **Rostáné Piri Magda**, a zsinat lelkészi alelnöke vezette.

Elfogadták a gyermek- és ifjúsági bizottság elnöke, **Lázárné Skorka Katalin** éves jelentését, majd a gyűjteményi tanács elnöke, **Kovács Eleonóra** és a nevelési és oktatási bizottság elnöke, **Tölli Balázs** beszámolójának elfogadása következett.

A sajtóbizottság elnöke, **Novotny Zoltán** jelentésével kapcsolatban felszólalt **dr. Fabiny Tamás** elnök-püspök, aki felvetette annak kérdését, hogyan lehet a bizottság által megfogalmazott határozatokat megvalósítani, illetve kifejtette, hogy az *Evangelikus élet* digitális formában való elérése megvalósult, a *Reformáció 500* oldal lezáródott. Az országos iroda a bizottság feladatainak továbbítását vállalta.

Végezetül az országos GAS-ügyvivő, **Selmeczi Lajos Péter**, valamint **Jákob János** dandártábornok, protestáns tábori püspök jelentését is elfogadta a zsinat.

A negyedik ülésen Abaffy Zoltán, a zsinat nem lelkészi elnöke elnökölt. Az egyházzenei műveltségről köznevelési intézményeinkben napirendi ponttal kapcsolatosan előkészítő, elvi vitára került sor Tölli Balázs zsinati nem lelkészi alelnök előterjesztésében. A téma támogatását kérte felszólalásában dr. Fabiny Tamás, dr. Ittész András és dr. Hafenscher Károly is. Kende Gusztáv reagált arra, hogy ha az énektanárok bizonyos feltételeknek nem felelnek meg, akkor egy rendelet segítségével lehetne ennek szankcionálását szabályozni. A zsinat határozatában elrendelte az evangélikus egyházi ének iskolai oktatásának tartalomfejlesztését, az egyházi ének ismeretanyag beépítését a jelenlegi énekkerettantervbe. A zsinat felhatalmazza az országos presbitériumot mindazon döntések meghozatalára, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az egyházi ének ismeretanyag bevezetésre kerüljön a helyi tantervekbe legkésőbb 2019 szeptemberéig.

Az ötödik ülésen Tölli Balázs elnökletével a 2005. évi VIII., Az egyház intézményeiről szóló törvény módosításáról folyt általános és részletes vita. Gregersen-Labossa György előterjesztése szerint a törvénybe a diakóniai intézmények új feladatvállalásai is bekerültek. Így ezentúl a diakóniai intézmények célja az egyház alapvető küldetésének végzése és támogatása a szociális, valamint gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás és szolgáltatás és az egészségügy területén. Szeretetintézmények helyett diakóniai intézmények kerültek a törvénybe. A törvénymódosítás lényege, hogy az egészségügyi feladatok ellátása a diakóniai szolgálat területére tartozna. Az ezzel összefüggő törvénymódosításokat a zsinat elfogadta. A zsinati küldöttek a módosításokat elfogadták. A módosított törvény 2018. június 1. napján lép hatályba.

Ezután az országos elnökséggel kapcsolatos törvényi rendelkezések módosításának általános és részletes vitájára került sor dr. Ittész András előterjesztésében. A javasolt módosítások, azaz az új törvényi rend lényegében a 2012-ig hatályos törvényi kereteknek a kisebb pontosításokkal való – az országos presbitérium által javasolt – visszaállítását jelenti. A tervek szerint a szeptemberben beiktatásra kerülő új egyházkerületi felügyelők hivatalba lépése után már a javaslatban szereplő munkamegosztásban működne az elnök-püspökből és az országos felügyelőből álló országos elnökség és az országos presbitérium. A zsinat megszavazta a törvény módosítását.

A következő ülésen dr. Hafenscher Károly vezetésével a jogi személyiség törvényi szabályozásának általános és részletes vitája került sorra. Előterjesztő: **Sólyom Tibor** zsinati tag, a törvény-előkészítő bizottság tagja. Az egyházi belső jogi személy szabályozásának kérdését a 2015–2016. években négy alkalommal tárgyalta a zsinat, végül a törvény tervezete nem került elfogadásra. 2017-ben két alkalommal tárgyalták, de az általános vitát sem sikerült

eddig lezárni. állami és belső egyházi vonatkozásban is nagyon nagy szükség lenne egy egyértelmű szabályozásra. A törvény-előkészítő bizottság azt javasolta, hogy bontsák két részre a szabályozást. Első lépésben módosítsák az 1997. évi I. törvényt, ennek eredményeként minden eddigi jogi személy megtartja jogi személyiségét (társegyházak és leányegyházak is), viszont közgyűlési határozattal már nem lehet új jogi személyt létesíteni, csak a 2005. évi IV. törvényben írt szabályozással, a szolgálati út betartásával és az országos presbitérium engedélyével. A szabályozás további folyamatával később foglalkozna a zsinat. A parázs vita után a zsinat végül – két ellenszavazat folytán – nem szavazta meg a javaslatot a törvény módosítására. Ez azt jelenti, hogy egyházunk két egymásnak ellentmondó szabályozással sajnálatos módon továbbra is tisztázhatatlan jogi helyzetet tart fenn. A törvényt módosítást így levették a napirendről, a következő zsinat számára örökségként marad e feladat, addig próbálnak ellentmondó törvényeinknek megfelelően működni.

A következő ülésen Abaffy Zoltán elnökletével a lelkészi életpályamodell törvényi szabályozásának általános vitájára (a 2005. évi III.–V. és VII. törvény módosítása) került sor. **Dr. Joób Máté** és **Kendeh K. Péter**, a munkacsoport tagjai ismertették az eddigi terveket, a lelkészi életpályamodell (LÉM) egyes részeit. (Ezt korábban az Evangélikus.hu-n egy interjúban már érintettük). A lelkészi életpályamodell a képzési és minősítési rendszer, a jelzőrendszer és támogató szolgálat hármass pillérére nyugszik. Az illetményrendszer egységes szabályozását torzítják a lelkészi illetmények különbözőségei, a lelkészek által végzett munka mennyisége, a lelkészi munkaórák, a különböző szolgálatokért kapott díjazások, a gyülekezet által biztosított lakhatás rezsiköltsége és a hittanórák száma. A lehetséges forrásokat csak országos összefogással tudjuk megtalálni és biztosítani a tervezet szerinti minimum felett kereső lelkészek, a gyülekezetek és az országos egyház szolidaritásával. Jelenleg ugyanis 200 millió forint hiányzik a megvalósításhoz. A zsinaton ezután érdemi, az ügyet támogató vita folyt a különböző részletekről, egyes kérdésekről. 2018 májusában kerülne sor a zsinati részletes vitára, előreláthatóan szeptemberben tárgyalná és fogadhatná el az országos presbitérium a szabályrendeletet, és dönthetne a LÉM-bizottság tagjairól. A zsinat novemberi ülészakán a költségvetés tárgyalásakor biztosíthatja a lelkészi életpályamodell költségvetési forrását annak érdekében, hogy 2019. január 1-től bevezetésre kerülhessen.

Ebéd után Tölly Balázs vezetésével a Magyarországi Evangélikus Egyház pénzügyi befektetési politikája került terítékre **dr. Szentpétery Kálmán** gazdasági bizottsági tag előterjesztésében. A zsinat felhatalmazza az országos presbitériumot arra, hogy az országos egyház által rendelkezésre álló pénzeszközöknek a meghatározott feltételek szerinti befektetése részleteiről szóló szabályrendelet elfogadása után – a vagyionkezelési rendszer kialakításához (vagyionkezelő kiválasztása, pályázat kiírása stb.) és működéséhez – a szükséges döntéseket hozza meg. A döntés kiterjedt arra is, hogy az egyházközségek az országos egyház által meghatározott feltételekkel azonos módon, saját döntésük szerint csatlakozhatnak az országos egyház pénzügyi befektetésihez.

A nyolcadik ülésen Rostáné Piri Magda elnökletével a hitoktatói életpályamodell törvényi szabályozásának általános vitájára került sor **dr. Kodácsy-Simon Eszter** és **Bárdossy Tamás** előterjesztésében. Mély vita folyt a gyülekezeti és iskolai hittan kérdéséről, valamint a hittanárak és hitoktatást tartó lelkészek feladatáról. A tervezett törvényt módosítást ezután részletes vitára bocsátották.

A szünet után ismét előkerült a lelkészi életpályamodell, a további vita egészen a zsinat zárásáig folytatódott. Az előterjesztő Kendeh K. Péter ezek után tapasztalatait összefoglalva elmondta, úgy érzi, az alapelvekkel egyetértettek a zsinati tagok. Az első két nagy pillérrel

kapcsolatban nem volt különösebb ellenérzés, az illetményrendszer az a pont, amelynél vitatható kérdések merülnek fel. A zsinat ezzel lezárta az általános vitát, a részletes vitára májusban kerül sor. Zárszót mondott Abaffy Zoltán elnök.

A következő plenáris ülés május 25-én lesz.